

Dienstverlening Arq/IVP mentale ondersteuning voor zorgprofessionals in opdracht van VWS & RIVM tijdens Covid-19

Uitsluitend voor intern gebruik

Contactpunt psychosociale ondersteuning voor zorgprofessionals

- Dit contactpunt heeft als doel (medische) zorgprofessionals en hun leidinggevend en zo goed mogelijk te ondersteunen bij de psychosociale aspecten van hun werk met betrekking tot het Coronavirus.
- Het telefoonnummer wordt bemenst door gespecialiseerde psychologen die allen kennis en ervaring hebben in de ondersteuning van professionals in beroepen waarin zij geconfronteerd kunnen worden met ingrijpende gebeurtenissen.
- Het contactpunt is 7 dagen per week bereikbaar tussen **8:30 en 21:30** uur op telefoonnummer (10)(2e) (gebruikelijke belkosten).
- Op de website van het contactpunt wordt specifieke informatie beschikbaar gesteld:
 - Omgaan met werkgerelateerde stress bij Corona: deze folder is bedoeld voor (medisch) **zorgprofessionals**
 - Ondersteuning aan zorgprofessionals: deze folder is bedoeld voor **leidinggevend en** in de verschillende zorgdomeinen
- Het contactpunt is structureel en ook buiten crisis bereikbaar voor zorgprofessionals die een ingrijpende gebeurtenis hebben meegemaakt.
- Financiering
 - Indien er een incident met impact voor professionals plaatsvindt krijgt Arq/IvP normaliter twee weken vergoeding vanuit PG. Gezien de duur van de coronacrisis ligt er nu een verzoek om dit budget eenmalig op te plussen naar (10)(2b) euro. Opdrachtgever (10)(2b) (10)(2a) (10)(2a) crisisbeheersing VWS) is voornemens dit toe te kennen. Dit budget loopt eind december 2020 af.

Informatie en Verwijscentrum (IVC)

- Het digitale IVC heeft als doel de mentale gezondheid te bevorderen.
- ARQ Nationaal Psychotrauma Centrum Nationaal Psychotrauma Centrum voorziet in samenwerking met het RIVM in dit loket.
- Looptijd: Twee jaar. Mei 2022 loopt het IVC af.
- Binnen het IVC is een pagina voor de zorgprofessional en zijn leidinggevende: <https://www.rivm.nl/ivccorona/ik-werk-in-de-zorg>
- Op deze pagina vindt de zorgprofessional psycho-educatie en wordt verwezen naar de volgende hulplijnen en informatie:
 - **ARQ IVP Contactpunt psychosociale ondersteuning voor zorgprofessionals**
ARQ Psychotrauma Expert Groep IVP, heeft een speciaal contactpunt ingericht voor psychosociale ondersteuning zorgprofessionals ten tijde van de coronacrisis. Het contactpunt zorgprofessionals is 7 dagen in de week te bereiken tussen 08.30 - 21.30 uur op telefoonnummer (10)(2e)
 - **Zelfscreener**
ARQ IVP heeft ook een Zelfscreener beschikbaar gemaakt. Dit online instrument brengt in kaart wat medewerkers energie geeft in het werk en wat stress oplevert (thuis of op het werk) en hoe daarmee wordt omgegaan. Er zitten vragen in verwerkt die specifiek over corona gaan.
 - **Ministerie van Defensie Tips en adviezen voor de mentale gezondheid van zorgprofessionals**
Het Ministerie van Defensie biedt vanuit haar kennis tips en adviezen voor de mentale gezondheid van zorgprofessionals. Bekijk ook de webinar.
 - **Sterk in je werk**
CNV Zorg & Welzijn en de 14 regionale werkgeversorganisaties verenigd in RegioPlus, bieden extra ondersteuning voor medewerkers in zorg en welzijn die in het werk geconfronteerd worden met corona. Professionele coaches bieden op vrijwillige basis extra mentale coaching en een luisterend oor, en verwijzen zo

(10)(2e)
27 mei 2020
MEVA- afdeling arbeidsmarkt – Coronacrisisteam

Factsheet Zorgpersoneel 19 mei 2020	
Kernboodschap	- We hebben veel extra personeel nodig. Vooral in de acute zorg, verpleeghuizen, wijkverpleging en voor de invulling extra zorgcapaciteit, zoals zorghotels. We zetten in op: - Extra professionals: Bemiddelen van mensen die zich aangemeld hebben via www.extrahandenvoordezorg.nl. We schalen de matching op en kijken of we mensen uit aangrenzende sectoren kunnen aantrekken en opleiden voor ondersteunende, niet complexe taken. - Zorgen voor professionals: We zorgen voor goede laagdrempelig mentale ondersteuning via Sterk in je Werk/extra-coaching. Waar nodig verwijzen we voor zwaardere psychische hulp door naar ARQ-IVP van het Nationaal Psychotrauma Centrum. Vanaf 20 mei zijn beide initiatieven ook te vinden bij het digitale Informatie- en Verwijscentrum (IVC) wat is ingericht voor vragen van mensen over de psychosociale gevolgen van Covid-19. - Behoud van professionals: We bereiden ons voor op de periode na de coronacrisis door nu alvast te inventariseren hoe we ook zorgprofessionals die via extra handen nu aan de slag zijn, kunnen behouden voor de zorg. - De (tijdelijke) terugkeer van professionals maken we makkelijker met de tijdelijke verruiming van de Wet BIG voor mensen die na 1 januari 2018 zijn uitgeschreven uit het BIG-register. Daarbij hoort dat een BIG-bevoegde arts kan bepalen dat supervisie van de niet-geregistreerde professionals op afstand kan. - We zorgen – samen met werkgeversorganisaties en vakbonden – voor aanvullende mogelijkheden voor psychologische ondersteuning met een professionele coach voor professionals die daar behoefte aan hebben. Dit doen we via www.sterkinjewerk.nl/extra-coaching.
Achtergrond	Extra personeel - Veel organisaties kijken in eerste instantie naar manieren om het eigen personeel anders in te zetten, om zo artsen, verplegend en verzorgend personeel zoveel mogelijk te ondersteunen. - Daarnaast hebben veel mensen zich aangemeld via www.extrahandenvoordezorg.nl om (tijdelijk) te helpen in de zorg. Tot op heden hebben ongeveer 22,5 duizend mensen met een zorgachtergrond aangeboden om te helpen. Daarvan heeft ongeveer 35% een BIG-registratie, 62% geen BIG-registratie en van 3% is de BIG-registratie verlopen. Van de 22,5 duizend mensen heeft ongeveer 2/3 een achtergrond als arts, verpleegkundige, verzorgende, helpende of is student in zorgopleidingen. - Er wordt keihard gewerkt vraag en aanbod zo snel mogelijk te matchen. In de eerste zes weken (t/m 1 mei) zijn er bijna 6650 mensen voorgesteld aan 355 zorgorganisaties. Minimaal 2168 mensen zijn ook al daadwerkelijk aan de slag gegaan, dit aantal ligt zeer waarschijnlijk hoger omdat niet altijd zicht is op of de mensen die worden doorgezet naar zorginstellingen ook daadwerkelijk aan de slag gaan. - Extra handen voor de zorg is bezig met een automatiseringsslag waardoor de matching nog sneller kan verlopen. Daarnaast wordt de groep zorgverleners die wel is voorgesteld, maar nog niet daadwerkelijk is ingezet zo goed mogelijk in beeld gehouden en indien mogelijk opnieuw voorgesteld aan andere organisaties. - Daarnaast is de Nationale Zorgklas – waarmee we uitvoering geven aan de motie Krol1 – van start gegaan met de eerste 62 personen vanuit onder andere KLM, maar ook vanuit zorgorganisaties Florence, Laurens, BrabantZorg en Zorggroep Elde Maasduijnen. De Nationale Zorgklas is een volledig online modulaire leeromgeving waar grote groepen mensen zonder zorgachtergrond in korte tijd worden opgeleid voor ondersteunende en niet complexe zorgtaken. Via Extra Handen voor de Zorg worden deze mensen al tijdens de

(10)(2e)

27 mei 2020

MEVA- afdeling arbeidsmarkt – Coronacrisisteam

	opleiding gekoppeld aan de zorgorganisaties. Zorgen voor professionals - Vanaf dinsdagmiddag 7 april kunnen medewerkers voor laagdrempelige mentale ondersteuning terecht bij www.sterkinjewerk.nl/extra-coaching. Professionele coaches bieden op vrijwillige basis een steuntje in de rug en verwijzen zo nodig door naar gespecialiseerde hulp. 2069 professionele coaches hebben zich gemeld om zorgprofessionals te ondersteunen. Veel zorgorganisaties hebben al voorzieningen op dit gebied in huis, maar waar daar nu onder grote druk minder aandacht voor is, bieden de coaches uitkomst. Ook in het geval er voorzieningen binnen de zorgorganisatie zijn, staat het zorgprofessionals vrij om van deze coaches gebruik te maken. Het kan zijn dat medewerkers hun verhaal juist even buiten de eigen organisatie kwijt willen. Er zijn 64 matches gemaakt tussen zorgprofessionals en coaches. - Als gespecialiseerde hulp nodig is, verwijzen coaches door naar de dienstverlening van ARQ IVP, onderdeel van ARQ Nationaal Psychotrauma Centrum. ARQ IVP is 7 dagen per week tussen 08:30 en 12:30 uur bereikbaar op (10)(2e). Met de extra coaching via Sterk in je Werk en de gespecialiseerde hulp via ARQ IVP geeft u uitvoering aan (het laatste deel van) de motie Asscher-Klaver2. - Vanaf 20 mei kunnen zorgprofessionals met vragen over psychosociale gevolgen van de coronacrisis ook terecht bij digitale Informatie- en Verwijscentrum COVID-19 (IVC). Het IVC werkt nauw samen met andere vormen van georganiseerde (laagdrempelige) psychosociale ondersteuning, zoals de inzet van diverse telefonische hulplijnen, biedt toegang tot digitale zelfhulpmiddelen en verwijst waar nodig door naar lokale en regionale hulp- en dienstverlening. Het IVC is voor tenminste twee jaar actief. - Het digitale informatie en verwijscentrum, bereikbaar via www.rivm.nl/ivccorona, is in samenwerking met het RIVM ontwikkeld door ARQ Nationaal Psychotrauma Centrum. Met het IVC komen u en het kabinet tegemoet aan de toezegging aan de Tweede Kamer om een voorziening te realiseren waar mensen terecht kunnen met hun vragen rondom hun mentale gezondheid en de psychosociale gevolgen van de coronacrisis. Behouden van het personeel - In lijn met de motie Krol3 wordt bezien of de groep extra medewerkers voor langere tijd voor de zorg behouden kan blijven. Want niet alleen tijdens de coronacrisis is er extra personeel nodig; ook na de coronacrisis als de reguliere zorg weer wordt opgestart en op de langere termijn is de uitdaging om te zorgen voor voldoende tevreden en goed opgeleid personeel groot. We inventariseren daarom wat de mogelijkheden zijn om deze mensen te behouden. Dat doen we samen met de partners van extra handen voor de zorg als het gaat om een goede opvang en begeleiding van deze mensen tijdens de coronacrisis; zodat ze goed landen binnen de organisaties. En we vragen de Commissie Werken in de Zorg wat daartoe de mogelijkheden zijn en wat dat vraagt van samenwerkende partijen in de regio. Recuperatie – zorgverleners - De coronacrisis heeft veel gevraagd van het zorgpersoneel. Bij de doorgang naar de reguliere zorg dient specifiek aandacht te worden besteed aan de hersteltijd van zorgverleners. - Ik heb de Chief Nursing Officer gevraagd om mij te adviseren over de transitie naar reguliere zorg en dan in het bijzonder kijkend naar de draagkracht van
--	--

¹ Tweede Kamer, vergaderjaar 2019–2020, 25 295 nr. 233.

	verpleegkundigen (advies verwacht eind april). Kaders voor kwaliteit • Zorgaanbieders kunnen bij tekorten aan artsen en verpleegkundigen tijdelijk voormalig BIG-geregistreerde artsen en verpleegkundigen inzetten. • In deze tijd van schaarste zal vooral ander, niet BIG geregistreerd personeel, onder supervisie van een BIG geregistreerde werken. Bij deze supervisie gaat het dan om het uitvoeren van risicovolle medische handelingen, zogenoemde voorbehouden handelingen. Ook supervisie op afstand is mogelijk, dit moet de BIG-bevoegde arts zelf van geval tot geval beoordelen. • Wij krijgen veel signalen over het versneld opleiden en inzetten van beschikbare personen uit andere sectoren. Ook hierbij is de kwaliteit van zorg van groot belang. Deze mensen kunnen binnen de kaders van goede zorg van de Wet kwaliteit, klachten en geschillen in de zorg (Wkkgz) worden ingezet voor ondersteunende zorgtaken, zoals bijvoorbeeld het verplaatsen van patiënten, schoonmaakwerkzaamheden en het helpen met eten. • Als door de schaarste aan personeel bij zorgaanbieders een situatie ontstaat dat zij in de knel komen met de kaders van goede zorg van de Wkkgz, dan moeten ze vooral contact opnemen met de IGJ. De IGJ weet het beste hoe hiermee om te gaan en kan adviseren.
Overig (zoals heikele punten en pers)	• In de pers is vooral positieve aandacht voor mensen die zich (extra) willen inzetten voor de zorg. Tegelijkertijd zijn er veel zorgen of er wel voldoende mensen zijn. Dat geldt voor alle branches. Voor de acute zorg, verpleeghuiszorg en wijkverpleging gaat het vooral om corona-gerelateerde zorg, in andere branches meer de gevolgen van corona (uitval door ziekte) en de maatregelen (geen toegang voor mantelzorgers, etc). • Belangrijkste zorg van de vakbonden is de onveilige werksituaties die zouden ontstaan als gevolg van een tekort aan beschermingsmiddelen. Met name in de thuiszorg voelt men zich onveilig omdat beschermingsmiddelen niet preventief mogen worden ingezet. Daarnaast maken vakbonden zich zorgen om de hoge werkdruk en psychosociale belasting en gevolgen hiervan op de langere termijn voor de arbeidsmarkt.

² Tweede Kamer, vergaderjaar 2019–2020, 25 295, nr. 206.

³ Tweede Kamer, vergaderjaar 2019–2020, 25 295, nr. 209.

(10)/(2e)

27 mei 2020

MEVA- afdeling arbeidsmarkt – Coronacrisisteam